

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, & universo Clero in regno
Franciae constitutis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

vestrarum testimonio litterarum nostro se conspectui præsentarint. Episcopos autem prædictos, si, juxta quod superius est expressum, Ecclesias illas inveneritis temerè consecrassè, appellatione cessante à pontificali officio suspendatis. Sic autem in præmissis articulis juxta rescripti nostri continentiam, non obstante rescripto aliquo veritate tacita per subreptionem lite pendente à sede apostolica impetrato, fideliter ac prudenter appellatione postposita procedatis, nec processum causæ impediatis si super hoc se dixerint certum nuntium ad nostram præsentiam transmisissè, quòd protractas diutius controversias per vestram gaudeamus sollicitudinem terminatas. Testes &c. cogantur. Quòd si omnes &c. tu, frater Archiepiscopo, cum eorum altero. Datum Laterani II. Idus Octobris.

*ARCHIEPISCOPIS, EPISCOPIS,
Abbatibus, Prioribus, & universo Clero
in regno Franciæ constitutis.*

*Epist. 197.
Vt Regem
suum hortetur
ut apostolicis
mandatis
obtemperet, &
repudiata pellice,
legitimam
uxorem recipiat.*

ANxiatur in nobis ex amaritudine spiritus, & cor nostrum præ dolore turbatur, dum in causa matrimonij carissimi in Christo filij nostri Philippi Francorum Regis illustris declinare ad sinistram vel dexteram pertimescimus, ne videamur plus homini deferre quàm Deo; & rursus regia via in Regem ipsum procedere molestamur, cum in eo, propter prerogativam dilectionis & gratiæ, nos ipsos reputemus offendi. Mover enim & movet nos vehementius contra eum & debitum pastoralis officij, & fortius Finches zelantis legem Domini notum vobis exemplum inducit: sed angit nos plurimum & retrahit aliquantum gratia specialis quam ad eundem Regem habemus, & quam non solum circa ipsum, sed circa totum regnum Francorum opportunitate concessa proposuimus exhibere. Reducentes enim ad mentem & infra nos ipsos sæpius recolentes beneficia nobis olim in ipso regno scholasticis insistentibus disciplinis impensa, & à Deo donum scientiæ quantæcunque collatum, præter debitum officij pastoralis, quo sumus singulis debitores, nos tam Regi quàm regno specialiter teneri fatemur, & non solum à Regis gravaminibus, quantum licet, manum retrahimus, sed ad honorem ipsius & regni ejus augmentum ardentius aspiramus. Ceterum attendentes

quòd nos Dominus, licet immeritos, in sede justitiæ collocaverit, & Vicarios sui & Apostolorum Principis constituerit successores, ne videamur acceptorum beneficiorum ingrati, si ei qui nos de pulvere suscitatos inter Principes immo supra Principes sedere voluit & de Principibus judicare, hominem præferamus, ne sine causâ etiam accepisse dicamur ligandi & solvendi per beati Petri merita potestatem, dissimulare non possumus quin exhibeamus justitiam postulantis, & errantes ad rectitudinis tramitem revocemus, ferrum etiam apponentes vulneribus quæ fomentorum non sentiunt medicinam. Considerantes præterea quòd salus animæ præferenda sit corporis voluptati, & utilitati quàm voluntati potius deferendum, cum multa beneficia præstentur invitis, ne vel odisse filium, si virgæ parcamus, vel agro videamur causam interitus præstitisse, si vulneribus fosis oleo vinum superinfundere differamus, saluti Regis ipsius consulere disposuimus & honori, credentes quòd quantumcunque contra nos, immo licet injustè forsitan moveatur, ad mentem tamen reversus, cum remedium senserit medicinæ, tanto nobis reddetur & apostolicæ sedi devotior, quanto in corrigendo excessu, per quem Deum sibi reddit offensum, per quem ad excusandas excusationes in peccatis & in contemnendis Ecclesiæ sacramentis factus est aliis prævaricationis exemplum, per quem etiam fama ejus est apud bonos, ne dicamus penitus, plurimum offuscata, majorem in nos ex caritate fuerit severitatem expertus. Ecce enim Dux Bohemiæ, sicut accepimus, ipsius secutus exemplum, uxore relicta legitima, simili modo adulteram superinducere non expavit. Sed & alij Principes & privatae personæ Judaizare, dando libellum repudij suis uxoribus, sunt parati, nisi principiis citius occurratur. Licet enim bonæ memoriæ Celestinus Papa prædecessor noster sententiam illam divortij, quin potius illius ludibrij fabulam, de fratrum consilio duxerit penitus irritandam, diligenter eum admonens & frequenter ut prædictam Reginam reciperet in gratiam conjugalem; ipse tamen pravo usum consilio, post inhibitiones multiplices, in gravem contemptum Ecclesiæ aliam superinducere non expavit. Nos autem volentes olim Regem ipsum

*Vide supra,
epist. 188.*

ipsum tractare in spiritu lenitatis, & eum ad tramitem rectitudinis salubribus monitis revocare, ipsum circa nostræ promotionis initia per venerabilem fratrem nostrum Parisiensem Episcopum fecimus commoneri, & postmodum per litteras nostras diligenter induximus, ut, superinducta de finibus regni Francorum amota, Reginam reciperet memoratam, quam à se duxerat irrationabiliter amovendam; juris ei licentiam non negantes, quò minùs, facta priùs restitutione, audiremus & exaudiremus si quid duceret rationabiliter proponendum. Cur enim non potiùs eligat quod justum est & honestum, & declinet quod iniquum est & damnosum, ut si fortè de super datum non fuerit quòd prædictam Reginam retinere velit in gratia conjugali, remota ea quam contra interdictum Ecclesiæ superduxit, & recepta illa quam à se contra juris ordinem separavit, ex tunc, si de justitia & veritate confidit, & ista iudicio dimittatur, si fuerit dimittenda, & illa, si reducenda fuerit, reducat; ne, si secùs agi contigerit, & animæ periculum prædictus Rex incurrat per adulterium quod committit, & in genere suo scandalum ponat, cum proles, si qua fuerit hoc modo suscepta, non debeat censi legitima, sed spuria potiùs iudicari. Licet autem nondum super hoc monitis nostris paruerit & mandatis, ne tamen salutem ipsius negligere videamur, si quod incepimus, relinquimus imperfectum, adhuc eum per dilectum filium nostrum P. sanctæ Mariæ in via lata Diaconum Cardinalem, apostolicæ sedis Legatum, ad hoc ipsum mandavimus commoneri; dantes eidem Legato firmiter in mandatis ut nisi Rex ipse monitis nostris & ejus aures curaverit facilem adhibere, & ipse adhuc ei forsitan voluerit super interdicto generali deferre, tam Regi quàm superinductæ ac eorum familiis, præter pœnitentias morientium, omni prorsùs appellatione remota, interdicit omnia divina officia & ecclesiastica sacramenta, & ubicunque præsentibus fuerint, eis præsentibus, præter baptismum parvulorum & pœnitentias morientium, tam sacramenta divina quàm ecclesiastica prohibeat officia celebrari. Ideoque universitati vestræ per apostolica scripta mandamus, & ex parte Dei omnipotentis Patris & Filij & Spiritus sancti, auctoritate quoque beatorum

Apostolorum Petri & Pauli ac nostra, in virtute obedientiæ districtè præcipimus quatenus sententiam quam idem Cardinalis in Regem, superinductam, & eorum familias, vel in regnum etiam duxerit proferendam, & vos sub lato cujuslibet appellationis obstaculo firmiter observetis, & faciatis ab aliis inviolabiliter observari. Si quis enim, cujuscunque dignitatis vel ordinis, eis post interdictum nostrum vel officia celebrare divina vel ecclesiastica præsumserit impendere sacramenta, se noverit ipsius dignitatis & ordinis periculum incursum. Cùm enim ex hoc quæramus sollicitè salutem Regis ipsius, & ampliùs eum quàm ipse se diligit diligamus, utpotè quem nos in Domino diligimus ad salutem, ipse se in animæ suæ perniciem diligit contra Deum, non timemus si quod pro veritate ac justitia contra nos scandalum oriatur: quoniam si Deus nobiscum, quis contra nos? nec poterit adversùs nos aliquorum machinatio prevalere, quia veritas & justitia nos defendent. Cùm autem de prerogativa scientiæ ac honestatis vestræ non modicum confidamus, ne præter spem omnium eis comparari possitis, de quibus dicitur, *Canes muti non valentes latrare*, cùm hætenus libertas ecclesiastica maxime viguerit in regno Francorum, volumus & mandamus ut vos, fratres Archiepiscopi & Episcopi, & vos, filij Abbates, apud eundem Regem exhortationibus assiduis insistatis; quatenus affectum nostrum attendens, qui licet salutem sollicitè quæramus ipsius, eum tamen molestamus inviti, eligat parere potiùs monitis nostris, immo divinis, quàm severitatem ecclesiasticam experiri; cùm si nec sic potuerit revocari, ne plaga remaneat incurata, severitatem ecclesiasticam proposuerimus districtiùs exercere. Tanto autem his exequendis sollicitiùs intendatis, quanto apud multos fama vestra est non modicum aggravata quòd mediantibus quibusdam vestrum tantus sit perpetratus excessus. Quòd si ad tempus omissum sit hætenus, non tamen est omnino dimissum quin possit & debeat adversùs eos, si negligentes fuerint, retorqueri.

Scriptum est autem super hoc prædicto Cardinali apostolicæ sedis Legato.

supra lib. I.
cap. 2.